

Sygn. akt: WA 10/17

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 stycznia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Tomczyk (przewodniczący)
SSN Jan Bogdan Rychlicki (sprawozdawca)
SSN Jerzy Steckiewicz

Protokolant Ewa Śliwa

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Krzysztofa Czajki
w sprawie płk. K. K. oskarżonego z art. 286 § 3 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k.
(pięciokrotnie), po rozpoznaniu w Izbie Wojskowej na rozprawie w dniu 23 stycznia
2018 r. apelacji wniesionej przez prokuratora, na niekorzyść oskarżonego od
wyroku Wojskowego Sądu Okręgowego w W. z dnia 3 października 2017r., sygn.
akt: So .../16,

- 1. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok,**
- 2. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz płk. K. K. kwotę 1230 zł (tysiąc dwieście trzydzieści złotych) tytułem zwrotu kosztów obrony w postępowaniu odwoławczym,**
- 3. kosztami procesu obciążył Skarb Państwa.**

UZASADNIENIE

Płk K. K. został oskarżony o to, że:

„1. w dniu 20 kwietnia 2011 r. w W., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, poprzez wprowadzenie w błąd, doprowadził organ finansowy Zakładu Inwestycji Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego w W. do niekorzystanego rozporządzenia mieniem na kwotę 519,93 zł, w ten sposób, że rozliczając rachunek kosztów podróży nr 3/2011 do Stanów Zjednoczonych Ameryki odbytej w dniach 12.03. - 19.03.2011 r. - doliczył do nich:

- nienależną dietę w kwocie 125,85 zł za dzień 19.03.2011 r., tj. sobotę, podczas gdy faktycznie czynności służbowe zakończył w dniu 18.03.2011 r. i od dnia 19.03.2011 r. rozpoczynał urlop wypoczynkowy w miejscu trwania podróży służbowej;

- nienależny ryczałt za dojazd z dworca i do dworca w kwocie 125,85 zł podczas gdy podróż tę odbył wypożyczonym samochodem opłaconym zrefundowanym rachunkiem nr „NEWARK NJ 07114 US”;

- nienależny koszt jednego obiadu w wysokości 30% kwoty dziennej diety, tj. 47,65 zł zatajając fakt, że miał zapewniony posiłek w ramach biletu samolotowego;

- nienależny koszt jednego noclegu w kwocie 220,58 zł w hotelu MICROTEL INN & SUITES PHILADELPHIA w dniu 12/13.03.2011 r. w trakcie przejazdu na trasie Nowy Jork - Norfok;

- tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k., uznając, iż jest to występpek mniejszej wagi z art. 286 § 3 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k..;

2. w dniu 13 grudnia 2011 r. w W., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, poprzez wprowadzenie w błąd, doprowadził organ finansowy Zakładu Inwestycji Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego w W. do niekorzystanego rozporządzenia mieniem na kwotę 92,34 zł stanowiącą równowartość trzech śniadań, w ten sposób, że rozliczając rachunek kosztów podróży nr 16/2011 do Belgii odbytej w dniach 05.12. - 08.12.2011r. zataił fakt, iż miał zapewnioną

możliwość spożywania śniadań w czasie pobytu w hotelu MERCURE BRUSSELS AIRP, wliczonych w cenę za hotel;

- tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k., uznając, iż jest to występpek mniejszej wagi z art. 286 § 3 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k.;

3. w dniu 23 lipca 2012 r. w W., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, poprzez wprowadzenie w błąd, doprowadził organ finansowy Zakładu Inwestycji Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego w W. do niekorzystanego rozporządzenia mieniem na kwotę 924,37 zł, w ten sposób, że rozliczając rachunek kosztów podróży nr 11/2012 do Stanów Zjednoczonych Ameryki odbytej w dniach 22.06. - 01.07.2012 r.:

- nienależnie naliczył sobie trzy diety w kwocie 476,50 zł za okres 29.06. - 01.07.2012 r., w sytuacji, gdy faktycznie czynności służbowe zakończyły się w dniu 28.06.2012 i od dnia 29.06.2011 r. rozpoczynał urlop wypoczynkowy w miejscu trwania podróży służbowej;

- nienależnie naliczył sobie koszt jednego noclegu w hotelu VCOM Virginia Beach Blvd w dniu 29 - 30.06.2012 r. w kwocie 447,87 zł w sytuacji, gdy realizacja czynności służbowych trwała do dnia 28.06.2012 r.

- tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k., uznając, iż jest to występpek mniejszej wagi z art. 286 § 3 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k.;

4. w dniu 28 września 2011 r. w W., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, poprzez wprowadzenie w błąd, doprowadził organ finansowy Zakładu Inwestycji Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego w W. do niekorzystanego rozporządzenia mieniem na kwotę 15,00 zł, stanowiącą równowartość jednego śniadania, ten sposób, że rozliczając polecenie wyjazdu służbowego nr 219/11 z dnia 22.09.2011 r. do miejscowości B. odbytej w dniach 26 - 27.09.2011 r. zataił fakt, iż miał zapewnioną możliwość spożywania śniadania w czasie pobytu w Hotelu Zakładowym IKAR w B., którego koszt został doliczony do faktury za nocleg o nr 3995/2011 z dnia 27.09.2011 r.;

- tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k., uznając, iż jest to występki mniejszej wagi z art. 286 § 3 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k.;

5. w dniu 05 września 2011 r. w . działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, poprzez wprowadzenie w błąd, doprowadził organ finansowy Zakładu Inwestycji Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego w W. do niekorzystanego rozporządzenia mieniem na kwotę 18,00 zł, stanowiącą równowartość jednego śniadania, w ten sposób, że rozliczając polecenie wyjazdu służbowego nr 196/11 z dnia 31.08.2011 r. do miejscowości M. odbytej w dniach 31.08. - 01.09.2011 r. zataił fakt, iż miał zapewnioną możliwość spożywania śniadania w czasie pobytu w Grupie Hoteli WAM Sp. z o.o. którego koszt został doliczony do faktury za nocleg o nr 3995/2011 z dnia 27.09.2011 r.

- tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k., uznając, iż jest to występki mniejszej wagi z art. 286 § 3 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k.”.

Wojskowy Sąd Okręgowy w W. wyrokiem z dnia 3 października 2017 r., sygn. akt So .../16, na podstawie art. 414 § 1 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k., uniewinnił go od popełnienia wszystkich zarzucanych mu czynów, a kosztami procesu na podstawie art. 632 pkt. 2 k.p.k., obciążył Skarb Państwa.

Apelację od tego wyroku na niekorzyść oskarżonego płk. K. K. wniósł prokurator Prokuratury Okręgowej w W. Zaskarżając wyrok w całości, na podstawie art. 427 § 1 i 2 k.p.k. oraz art. 438 pkt 3 k.p.k. zarzucił: „błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia mający wpływ na jego treść polegający na uznaniu, że oskarżony objętych zarzutem czynów nie popełnił z zamiarem bezpośrednim, szczególnie zabarwionym, podczas gdy z całą pewnością w realiach sprawy zgromadzony w pełni materiał dowodowy potwierdza jego działanie w zamiarze bezpośrednim zabarwionym chęcią osiągnięcia korzyści majątkowej”.

Skarżący, na podstawie art. 437 § 1 i 2 k.p.k., wniósł o uchylenie w całości zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Wojskowemu Sądowi Okręgowemu w W.

W odpowiedzi na apelację obrońca i oskarżony płk K.K. wnosili o jej nieuwzględnienie i utrzymanie w mocy zaskarżonego wyroku.

Sąd Najwyższy po wysłuchaniu prokuratora Prokuratury Krajowej popierającego apelację i wnioski w niej zawarte oraz obrońcy i oskarżonego, którzy zgodnie wnosili o nieuwzględnienie apelacji prokuratora i o utrzymanie w mocy zaskarżonego wyroku, rozważył.

Apelacja prokuratora okazała się niezasadna. Zgodnie z treścią art. 433 § 1 k.p.k. sąd odwoławczy rozpoznaje sprawę w granicach zaskarżenia, a jeżeli w środku odwoławczym zostały wskazane zarzuty stawiane w rozstrzygnięciu – również w granicach podniesionych zarzutów, uwzględniając treść art. 447 § 1 - 3, a w zakresie szerszym w wypadkach wskazanych w art. 435, art. 439 § 1, art. 440 i art. 455. Z kolei sąd odwoławczy może orzec na niekorzyść oskarżonego jedynie wówczas, jeżeli zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 434 § 1 k.p.k. W tej sytuacji, zważywszy na zaistniałe uwarunkowania związane z wniesioną apelacją na niekorzyść oskarżonego, Sąd Najwyższy pozostawił poza sferą swoich rozważań okoliczności podnoszone przez prokuratora na rozprawie, a związane z oceną wszystkich czynów oskarżonego, jako wypadków mniejszej wagi kwalifikowanych z art. 286 § 3 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. i warunkowym umorzeniem postępowania (art. 66 § 1 i 2 k.k., art. 67 § 1, 2 i 3 k.k.).

Przechodząc do oceny apelacji prokuratora podnieść należało, że sformułowany w niej zarzut może być uznany za prawidłowy tylko wówczas, „gdy zasadność ocen i wniosków wyprowadzonych przez sąd orzekający z okoliczności ujawnionych w toku przewodu sądowego nie odpowiada prawidłowości logicznego rozumowania”. Nie może on natomiast sprowadzać się do samej polemiki z ustaleniami sądu (por. wyrok SN z dnia 24 marca 1975 r., II KR 335/74, OSNPG 9/1975, poz. 84) . Ponadto, dla zasadności tego zarzutu konieczne jest wykazanie przez skarżącego, jakich konkretnie uchybień w świetle wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego dopuścił się sąd w ocenie zebranego materiału dowodowego (por. wyrok SN z dnia 22 stycznia 1975 r., I KR 197/74, OSNKW 1975, z. 5, poz. 58). Nie ulega też najmniejszej wątpliwości, że ustalenia faktyczne powinny być poczynione zgodnie ze wskazaniem, o którym mowa w art. 7 k.p.k.

(por. szerzej wyrok SN z dnia 9 listopada 1990 r., WRN 149/90, OSNKW 1991, z. 7-9, poz. 41).

Sąd pierwszej instancji bardzo szczegółowo ustalił stan faktyczny sprawy związany z podróżą służbową oskarżonego do Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej w dniach: 12 - 19.03.2011 r., 22.06. - 01.07.2013 r., do Belgii w dniach 5-8.12.2011 r., do B. w dniach 26-27.09.2011 r. i do M. w dniach 31.08. - 01.09.2011 r., dając w całości wiarę wyjaśnieniom oskarżonego, który przedstawił swoją szczegółową interpretację rozliczenia przedmiotowych podróży (por. s. 2 – 16 uzasadnienia wyroku).

Oceniając fakty związane z wyjazdami służbowymi płk. K. za granicę oraz w kraju i sposobem rozliczenia przez niego tych podróży, doszedł do jednoznacznego wniosku, że ewentualna odpowiedzialność oskarżonego sprowadza się tylko do kwestii związanych z prawidłowym rozliczeniem tych wyjazdów. Na poparcie tej argumentacji odwołał się do regulacji prawnych związanych z należnościami pieniężnymi żołnierzy zawodowych zawartych w aktach prawnych szczegółowo wymienionych w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku. Analizując stronę podmiotową i przedmiotową przestępstwa określonego w art. 286 § 1 k.k., jako przestępstwa, które można popełnić tylko z zamiarem bezpośrednim o szczególnym zabarwieniu wywiódł, że nie każde nieprawidłowe „rozliczenie podróży służbowej” będzie skutkowało wyczerpaniem znamion przestępstwa oszustwa, o którym mowa w tym przepisie.

Tej ocenie prokurator w uzasadnieniu apelacji przedstawia argumentację sprowadzającą się do li tylko polemiki, że taki sposób rozliczenia podróży służbowych przez oskarżonego i ocena tego zachowania przez sąd orzekający „nie może oznaczać i kreować pełnej swobody w kształtowaniu należności z tytułu przebywania w podróży służbowej po faktycznym zakończeniu wykonywania zadań służbowych”.

W świetle trafnych ustaleń faktycznych całkowicie dowolny jawi się zarzut skarżącego, jakoby oskarżony tak zaplanował i rozliczył zagraniczne podróże służbowe, ażeby pokryć z nich część urlopu wypoczynkowego. Jak bezspornie

ustalono płk K. przed wyjazdem uzyskał zgodę przełożonego na przedłużenie pobytu w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej w celach prywatnych. Po przyjeździe do kraju przedstawił w macierzystej instytucji stosowne rachunki oraz oświadczenia, na podstawie których otrzymał zwrot kosztów odbytej podróży służbowej. Sąd pierwszej instancji trafnie stwierdził, że kwestia czy zasadnym było skorzystanie przez płk. K. z dodatkowych noclegów i diet i wypłata za to należności przez organ finansowy jego instytucji jest *stricto* sporem pomiędzy pracodawcą a pracownikiem, który powinien być rozwiązany na drodze postępowania administracyjnego. Natomiast za tego rodzaju postępowanie, jak akcentuje to sąd pierwszej instancji, płk K. nie może ponosić odpowiedzialności karnej na gruncie art. 286 § 1 k.k., ocenianej nawet jako wypadek mniejszej wagi określony w art. 286 § 3 k.k.

W związku z tym, w podsumowaniu wywodów, stwierdzić należało, że apelacja prokuratora okazała się niezasadna, a konsekwencją tego było utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji. Podczas rozprawy odwoławczej ustanowiony z wyboru obrońca płk K. przedłożył stosowny dokument i wniósł o zasądzenie od Skarbu Państwa na rzecz płk K. K. zwrotu kosztów obrony w postępowaniu odwoławczym w wysokości 1230 zł.

W związku z tym, na podstawie art. 632 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 16 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. - Prawo o advokaturze (Dz.U. 2015 r., poz. 615 ze zm.) w zw. z § 11 pkt 2 ppkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. 2015 r., poz. 1800) zasądzono od Skarbu Państwa na rzecz płk. K. K. kwotę 1230 zł tytułem zwrotu kosztów obrony w postępowaniu odwoławczym.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 636 § 1 k.p.k.

kc